

Motion till riksdagen 2021/22:3416

av Emma Hult och Anna Sibinska (båda MP)

Rätt till rökfritt boende

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkomma till riksdagen med förslag på hur boende ska kunna fredas från ofrivillig passiv rökning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ingen ska behöva flytta för att grannen röker! Alla vet att rökning är ohälsosamt, och det gäller såväl aktiv som passiv rökning.

Riksdagen har antagit ett folkhälsomål om att ingen mot sin vilja från och med 2014 ska utsättas för passiv rökning. Sverige har också antagit WHO:s ramkonvention om tobak som säger att ingen ofrivilligt ska utsättas för passiv rökning.

Det finns mycket kvar att göra för att uppfylla det målet. Regeringen lämnade i mars 2018 ett förslag till en ny lag om tobak och liknande produkter till riksdagen. I den propositionen återfinns flera förslag för att minska bruket av tobak men också för att skapa flera rökfria miljöer. Det är viktigt att regeringens förslag går igenom. Propositionen undantar dock på ett olyckligt sätt ett område som skapat mycket problem för icke-rökare: nämligen rätten att få slippa tobaksrök i sin egen bostad och på tillhörande balkonger eller uteplatser.

I Sverige är det inte juridiskt hållbart för fastighetsägare att skriva in bestämmelser om rökfrihet i hyreskontrakten. Det saknas idag möjlighet att skriva avtal om rökfrihet i exempelvis nyproducerade hyreslägenheter och i bostadsrätter. Fastighetsägare får inte förbjuda rökning i befintliga flerbostadshus vid problem med passiv rökning från grannar, som inte kan åtgärdas på ett enkelt sätt. Detta löses inte heller ut i regeringens förslag.

Enligt Astma- och Allergiförbundet är det lagligt i Finland sedan 2016 och i flera andra länder. I Finland kan den kommunala myndigheten godkänna en ansökan från ett fastighetsbolag om rökförbud på balkonger, terrasser och övriga utomhusområden om rök sprider sig, till exempel från en balkong till en annan, på grund av konstruktionerna

eller andra omständigheter. Att röken sprider sig räcker; en sanitär olägenhet behöver inte bevisas.

Många lider idag av rökning i anslutning till sin bostad. Även om man som lägenhetsinnehavare kan be besökare att inte röka i bostaden kan man inte hindra att rök sprider sig till friskluftsintag, in genom ett fönster som står på glänt en varm sommar-natt eller till ens balkong från en rökare i bostadens omedelbara närhet. Det är inte rimligt att den enda återstående lösningen för någon som lider av passiv rökning är att behöva flytta. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med förslag på hur boende ska fredas från ofrivillig passiv rökning.

Emma Hult (MP)

Anna Sibinska (MP)